Bundel van de Commissie Samenleving van 14 mei 2019

Agenda bijlagen

Agenda Samenl 09-05-2019

1	Opening en mededelingen voorzitter
2	Inspreker(s)
3	Vaststelling verslag vorige vergadering
	BV19.0053 Verslag van de commissie Samenleving van 4 april 2019
4	Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen
5	Bespreekpunten
5.a	Cultuurhuis Berkel, discussie nav beeldvorming 10-4-2019 - ingebracht door L3B - spreektijden 5 min 1e termijn/3 min 2e termijn
	*Griffie *
	T19.04519 Bespreekpunt Cultuurhuis Berkel
6	Stukken ter advisering aan de raad - geen
7.a	Actualiteiten uit het college
7.b	Actualiteiten uit de commissie
7.c	Verbonden partijen
8	Rondvraag en sluiting

GEMEENTE Lansingerland

Agenda

Aan de leden van de Commissie Samenleving
c.c. College van B&W, MT

Uw brief van/kenmerk	**ons kenmerk/afdeling**	**Bijlage(n)**	**Lansingerland**
	-- Griffie		18 april 2019

Onderwerp
Agenda
Commissie Samenleving
d.d. 9 mei 2019

Doorkiesnummer
010-8004391/4392

Geachte commissieleden,

Hierbij ontvangt u de agenda voor de vergadering van de Commissie Samenleving, te houden op donderdag 9 mei 2019 om 20.00 uur in de raadszaal van het gemeentehuis aan de Tobias Asserlaan 1 te Bergschenhoek.
U bent uitgenodigd deze vergadering bij te wonen.

De agenda voor de a.s. vergadering luidt als volgt:

1. Opening en mededelingen voorzitter
2. Inspreker(s)
3. Vaststelling verslag vorige vergadering
4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen
5. Bespreekpunten

5.a. Cultuurhuis Berkel, discussie nav beeldvorming 10-4-2019 - ingebracht door L3B - spreektijden 5 min 1e termijn/3 min 2e termijn

6. Stukken ter advisering aan de raad - geen

7.a. Actualiteiten uit het college
7.b. Actualiteiten uit de commissie
7.c. Verbonden partijen

8. Rondvraag en sluiting

Hoogachtend,
de voorzitter,
Alexander Kuipers

VERSLAG
Commissie Samenleving

BV19.0053

Datum vergadering : 4 april 2019

Aanwezig

Commissieleden:	
Leefbaar 3B	: Leon Erwich, Machiel Crielaard, Wouter Hoppenbrouwer
VVD	: Conny Hermans, Marloes Draak, Juval Pat El
CDA	: Dave Bergwerff, Frank Buijs
WIJ Lansingerland	: Leon Hoek, Erwin Barendregt
CU	: Kees-Willem Markus, Paul Lieverse
D66	: Erik Jonker, Eva Heijblom
GroenLinks	: Diana van Reenen
PvdA	: Petra Verhoef, Valmir Xhemaili
Voorzitter	: Alexander Kuipers
Commissiegriffier	: Lianne van den Houten
Wethouders	: Ankie van Tatenhove, Simon Fortuyn

Afwezig

CDA	: Nelleke Bouman
GroenLinks	: Selgei Gabin

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur en heet aanwezigen welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Bouman en mevrouw Gabin. In deze vergadering wordt voor het eerst verwelkomd de heer Frank Buijs van het CDA, welkom.

2. Insprekers

Er zijn geen insprekers.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 14 maart 2019

Er zijn geen opmerkingen ontvangen. Het verslag wordt ongewijzigd vast gesteld.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De heer Markus vraagt zich af in hoeverre het kindcentrum in openheid besproken kan worden. Hij zou er zomaar iets uit kunnen floepen wat wellicht geheim is. Is het niet handiger, hoe vervelend ook voor mensen op de publieke tribune, om het in beslotenheid te bespreken. De voorzitter was van plan om hier even op terug te komen, maar dat wil hij nu ook wel doen. Het streven is om de grootst mogelijke openbaarheid te vergaderen. Er zijn onderdelen, die en public besproken zouden kunnen worden, dus die gelegenheid wil hij geven. Maar uit de wandelgangen weet hij, dat er ook behoefte is om over het geheime deel te praten. Dus men gaat het vanavond zeker beleven, dat er nog een besloten bijeenkomst is. Hij laat het aan de commissie over, wat ze willen bespreken, maar eerst wil hij de agenda laten voor wat het is.

Inventarisatie rondvragen:
De heer Xhemaili heeft zijn rondvragen naar de griffie gestuurd en naar mevrouw Verhoef. Vanmorgen om 08.00 uur. De voorzitter gaat dit even na. De heer Xhemaili zegt dat het 08.41 uur is geweest. Voor de voorzitter is het dan nog de vraag of er een antwoord op gegeven kan worden. Wat is het onderwerp? De heer Xhemaili zegt: kinderarmoede. De voorzitter stelt voor de heer Xhemaili de vraag te stellen en dat de wethouders, die er niet op voorbereid zijn, toch gaan proberen een zo goed mogelijk antwoord te geven. Is hij daarmee akkoord? De heer Xhemaili zegt: ja, hoor. In een krantenartikel in het AD van 1 april j.l. noemt VVD staatssecretaris Van Ark, van sociale zaken en werkgelegenheid, armoede onacceptabel. Zij zegt het volgende erover: voor een welvarend land als Nederland is het anno 2019 onacceptabel dat nog altijd 1 op de 10 kinderen opgroeit in armoede. Zij wil het percentage kinderen in

armoede naar nul brengen. Binnen nu en 3 jaar moet 70% van de doelgroep in beeld zijn. Het uitgangspunt is dat alle kinderen moeten kunnen meedoen in de samenleving, ongeacht hun thuissituatie. Uit persoonlijke ervaring kan hij vertellen, dat het soms heel moeilijk is om in een gezin te leven en uit te komen, waar men het niet breed heeft. Voor hemzelf was het heel lastig om op voetbal te zitten, want bij hem thuis moesten ze het met een wat minder budget doen en wat minder mooie schoenen. Op zich was dat niet erg, want hij was verdediger, dus alleen maar hakken en zagen. Maar toch is het als kind zijnde lastig om buiten de boot te vallen. Al met al is het goed gekomen gelukkig, maar dat neemt niet weg dat het een belangrijk en urgent thema is. De PvdA hamert al jaren op aanpak van kinderarmoede, ook verborgen armoede onder werkenden. De afgelopen jaren heeft de PvdA er de nodige vragen over gesteld en hoopt dat het aangekondigde beleid het kabinet nu kansen biedt in Lansingerland om kinderarmoede aan te pakken. Nu volgen de vragen, die de PvdA gesteld heeft. Heeft de wethouder kennis genomen van de plannen van de staatssecretaris om kinderarmoede aan te pakken? Is de wethouder het eens met de staatssecretaris dat kinderarmoede naar nul moet, ook in Lansingerland? Is de wethouder van mening, dat de extra vrijgekomen middelen vanuit het kabinet kansen biedt om in Lansingerland de doelgroep arme kinderen beter in beeld te brengen en stellen? Ook in gezinnen met werkende ouders, want dat betekent niet dat ze geen armoede kennen. Ook al werken ouders, armoede komt nog steeds voor in Nederland. Is de wethouder n.a.v. deze kabinetsplannen van plan om één of meerdere beleidsaccenten op armoede te versterken en aan te passen? Dank u wel.

Wethouder Van Tatenhove merkt op, dat de PvdA waarschijnlijk wel weet, dat er op de vragen die de PvdA de laatste jaren regelmatig heeft gesteld ook regelmatig antwoorden gegeven zijn. De gemeenteraad heeft 2 jaar geleden een aantal beleidsaccenten benoemd om juist te voorkomen, dat kinderen in de knel komen of dat kinderen niet mee kunnen doen. Wat dat betreft hoeft er niet perse gewacht te worden op nieuw beleid, want er worden hier al echt stappen gezet. De gemeente heeft o.a. met de Kleinsma-gelden het jeugdsport en jeugdcultuurfonds ooit verruimd. Dat is ook weer bekeken toen er wat meer ruimte kwam in de beleidsaccenten, of er nog specifieke dingen voor gedaan konden worden. Vorige maand, of twee maanden geleden, heeft de wethouder verteld, dat er bijvoorbeeld afspraken zijn gemaakt met het zwembad over kinderen die geen abonnementsgeld kunnen betalen voor het halen van een diploma. Er wordt dan een trajectafspraak gemaakt met het zwembad, zodat ze A en B kunnen halen voor een specifiek bedrag. Dat is hoger dan het reguliere bedrag, wat gegeven wordt voor deelname aan een sport. Vanuit dat fonds kan zowel kleding als contributie worden betaald. Hetzelfde geldt voor het cultuurfonds. De gemeente is aangesloten bij de stichting Leergeld, waar de criteria zijn verruimd. De gemeente doet mee met de stichting Jarige Job. Er zijn afspraken met de Kievit. Dit allemaal uit haar hoofd. En er zijn ambassadeurs, die niet in dienst zijn van de gemeente, maar die juist voor de sport werken of juist op scholen actief zijn, zodat ook voor kinderen van werkende ouders de toegang eigenlijk geborgd is, want dat loopt niet via het loket van de gemeente. Men hoeft ook niet perse al bekend te zijn bij de gemeente, want dit gaat buiten de gemeente om. De wethouder denkt dat de mogelijkheden die er zijn voor kinderen om mee te doen, en om af en toe ook nieuwe schoenen te kunnen kopen, er inderdaad zijn. Daar mag de gemeenteraad ook best wel trots op zijn, dat dit al gedaan is. Dat geeft de wethouder nog niet de garantie dat er geen enkel is, wat de weg nog niet weet en er misschien nog wel last van heeft. Als men die weet te vinden, is dat alleen maar mooi. De middelen zijn er, het beleid is er. Als het niet past, wordt gezocht om het beleid beter te maken, want niemand mag aan de kant blijven staan vanwege een beperkt budget. Dat is het uitgangspunt hier. Ze hoopt, dat ze de PvdA hiermee gerust kan stellen. De voorzitter vond dit een knap en lang antwoord voor iets wat de wethouder niet zag aankomen. De heer Xhemaili vraagt zich dan nog af of het goed in zicht is in Lansingerland, hoe het er nu voor staat. De staatssecretaris benoemt ook verborgen kinderarmoede, wat niet echt zichtbaar is. Dat is dus heel lastig in kaart te brengen. In hoeverre is dat in Lansingerland goed in kaart gebracht. De heer Hoppenbrouwer zou hem adviseren om naar de PvdA ombudsman te gaan. De PvdA heeft dat in Lansingerland. Misschien dat zij een beeld hebben van verborgen armoede in Lansingerland. Er kunnen wel weer onderzoeken gedaan worden, maar de wethouder heeft voldoende ruimte gegeven, dat iedereen die ermee te maken zou kunnen hebben de weg kan weten. Ook hebben de sportverenigingen en cultuurverenigingen de ruimte gekregen om signalen af te geven. Misschien kan het nog bij schoolmaatschappelijk werk meegenomen worden. De voorzitter wacht op een vraagteken. De heer Hoppenbrouwer geeft hem eigenlijk advies. De voorzitter merkt op, dat dit de rondvraag is en dat er geen discussie gehouden wordt. Hij heeft er geen inzicht in, waarom de vraag niet op tijd is binnen gekomen. Het college heeft enige service kunnen bieden, anders staan er andere wegen open. De heer Xhemaili komt erop terug.

5. ***Bespreekpunten:***

Er zijn geen bespreekpunten.

6. ***Stukken ter advisering aan de raad:***

6.a Aanvullend krediet Kindcentrum Rodenrijs

De voorzitter meldt, dat in IBABS te lezen was, dat dit in de openbaarheid besproken kan worden op de cijfers en getallen na. Als deze in de openbaarheid besproken zouden worden, dan snijdt de gemeente zichzelf in de vingers, dus dat mag de commissie niet doen. Hij weet al, dat er wel behoefte is om over die cijfers te praten, dus dat wordt in een besloten vergadering gedaan. De voorzitter gaat na of de commissie ook zaken in de openbaarheid aan de orde wil stellen. Die is er, dus hij gaat het rondje af.

De heer Jonker geeft allereerst een persoonlijke bespiegeling. Bij het lezen dacht hij heel integraal aan een kindcentrum. Als D66'er maakte zijn hart een klein sprongetje, maar de naam is gewoon kindcentrum. Het gaat gewoon over de nieuwbouw van scholen en de daarmee verbonden voorzieningen, zoals BSO e.d. Er is uitgebreid toegelicht waar de financiën op gebaseerd zijn, zonder op de inhoud van die financiën in te gaan, vindt hij wel dat gepoogd is om dat goed te onderbouwen, ook in het openbare deel. D66 is vooral van mening, dat men nu gewoon snel aan de slag moet, los van de eventuele discussie die nog op een ander moment is. Daar wil hij het voor nu bij laten.

De heer Pat El gaat een poging doen, want hij mag geen bedragen noemen. De VVD wil benadrukken, dat de VVD weldegelijk de noodzaak ziet van kindcentrum Rodenrijs. Dat heeft de VVD tijdens de vorige periode ook een aantal malen uitgesproken. Ondanks het stuk van het college heeft de VVD een beetje een vervelend gevoel gekregen bij de meerkosten, die nu worden gepresenteerd. In de besloten vergadering gaat hij het daar even over hebben. Ook een aantal vragen over de communicatie van deze meerkosten. Als hij af en toe stopt met praten, doet hij dat om zeker te weten dat hij die kosten niet gaat benoemen. Even heel kort. In 2015 waren de kosten voor het kindcentrum onderdeel van de kadernota, met de belofte van het toenmalig college dat er een financiële onderbouwing zou komen begin 2016. Die heeft hij niet terug kunnen vinden. Wel in 2017 een presentatie naar de commissie samenleving, waar het college zich met name focuste op de BSO, maar toch in één van de slides een schot voor de boeg gaf, dat de normkosten van de VNG, dat zijn openbare slides, ongeveer 10-20% hoger zouden uitpakken. Dat was in 2017 een heel kort besproken, zonder overigens dat daar een link gelegd werd met het kindcentrum. In maart 2018 kwam de VNG met een waarschuwing, bijna een winstwaarschuwing, dat de normkosten waarschijnlijk 40% te laag waren en dat deze dus verhoogd moesten worden. In de kaderbrief van 2018 benoemt het college dat ook. Maar nogmaals, er wordt geen link gelegd met het kindcentrum zelf op dat moment. Het wordt in algemene termen besproken. De VVD heeft de vraag: er is een haalplicht vanuit de raad, maar hij blijft toch zitten met de vraag waarom het college, desnoods in een besloten vergadering van de commissie samenleving, er niet voor gekozen heeft om even een duidelijk schot voor de boeg te geven, of een echte waarschuwing, van: jongens, we gaan een kindcentrum bouwen, maar we gaan er waarschijnlijk met de kosten niet uit komen. Hij weet, het was onderdeel van de technische vragen, maar de beantwoording was de VVD niet helemaal duidelijk. Dan heeft hij twee zaken voor de gesloten vergadering, dus die gaat hij hier niet benoemen. Hij heeft geen illusies dat de VNG de meerkosten gaat vergoeden, maar het is toch even een vraag in hoeverre er nu een discussie is ontstaan tussen een aantal gemeenten, of de gemeente, en de VNG, wat eigenlijk de toegevoegde waarde is van deze normbedragen. Hij ziet ook op internet een aantal deskundigen, die deze vraag ook stellen. Als het zover afwijkt van de realiteit, is er best een geloofwaardigheidsprobleem bij de VNG. Heeft er terugkoppeling plaats gevonden naar de VNG, als Lansingerland of als gemeenten, of is het college nog van plan om dit te doen? Er kunnen toch wel een aantal lessen getrokken worden uit de manier waarop de VNG de normkosten heeft opgesteld. Daar wilde hij het even bij laten in deze openbare vergadering.

De heer Bergwerff bedankt allereerst de wethouder voor het duidelijke voorstel en de beantwoording op zijn technische vragen, ook al was hij iets te laat met het indienen hiervan. Het is de bedoeling dat het kindcentrum Rodenrijs in de zomer van 2021 opgeleverd wordt en wordt overgedragen aan de schoolbesturen. Er is te lezen, dat het concept bestemmingsplan hopelijk in 2019 nog aan de commissie kan worden gepresenteerd. Er zijn veel scenario's te bedenken, waar op grond van dit bestemmingsplan een vertraging kan ontstaan. Zijn vraag is daarom ook aan de wethouder: is er bij de opmaak van het tijdspad tot en met zomer 2021 rekening gehouden met eventuele vertragingen? Of is dit tijdspad breed genoeg, waar speling in verwerkt is? Hij heeft nog even de beeldvorming over dit onderwerp erbij gepakt en deze beeldvorming vond plaats in januari 2018. Nu een jaar en 3 maanden later krijgt de commissie het voorstel. Hij weet niet precies welk werk verricht moest worden om dit voorstel goed en zorgvuldig in te kunnen vullen, maar kan de wethouder hem uitleggen waarom er 15 maanden zit tussen de beeldvorming en het voorstel? In de beeldvorming lijkt het dat er grond vrij komt. Dit komt door het verplaatsen van de huidige gymzaal en BSO naar het hoofdgebouw. Hij heeft hier een technische vraag over gesteld en het antwoord hierop vond hij een beetje onduidelijk. Is de wethouder het met hem eens, dat het logisch is, dat er plannen zijn voor deze vrije grond en dat de gemeente hier van af moet weten?

Verder wil hij een compliment maken naar het college. Het is erg verstandig dat het college een tweede opinie onderzoek heeft laten doen, waaruit blijkt dat er een goede berekening is gemaakt. Verder gaat hij het niet over de bedragen hebben. Dank u.

De heer Hoek vindt het onderwerp niet onbekend, want het is verschillende malen hier in dit huis aan de orde geweest. Nu wordt men geconfronteerd met een toch wel aanzienlijke kostenstijging. Als hij het stuk goed leest, worden daar legitieme redenen voor gegeven. De drie hoofdredenen zijn dat er energie neutraal gebouwd gaat worden, de toename van de bouwkosten en de sloopkosten. Van de sloopkosten wist men, dat die er nog aan zouden komen, dus daar had men rekening mee kunnen houden. Dat ziet hij niet als een verrassing. Hij is zeer gerust gesteld doordat een extern bureau nog eens een herberekening heeft gemaakt en dat daar een afwijkingspercentage van 1,2% tussen zit. Dat stelt hem in ieder geval in die zin gerust, dat er hier geen heel rare dingen besloten worden. Toen deze plannen in de voorbereiding zaten, is het plan toen ook doorgerekend door een extern bureau? Hij kan dat niet meer vinden, maar het staat hem bij, dat dat wel het geval was. Dan is de vraag natuurlijk: kwam dat ook overeen met de cijfers en kennis, die op dat moment voor handen was? Wat hem opvalt, is dat als men geconfronteerd wordt met een overschrijding van de kosten, dat het toch nog mogelijk is om € 8ton bezuinigingen te vinden. Dat vindt hij mooi, laat dat duidelijk zijn, maar als dat 3 jaar geleden was gedaan, dan had men ook met creatief denken die € 8ton kunnen bezuinigen. Waarom gebeurt het nu wel? Hij snapt wel, de druk neemt toe, maar hij zou er toch een groot voorstander van zijn, dat wanneer deze plannen aan de voordeur bekeken worden, dat er ook op een heel kritische manier gekeken wordt naar mogelijke bezuinigingen. Het heeft te maken met de tijdelijke huisvesting. Hij vond het toen al een heel bedrag en hij heeft daar ook aanmerkingen over gemaakt: in feite gooit men € 8ton weg, omdat kinderen tijdelijk gehuisvest moeten worden, is er nou niets anders te bedenken? Dat is toen ook in deze commissie besloten. Dus, ja, hij snapt de worsteling die het college doormaakt. Hij vindt hem legitiem, want het wordt op een goede manier uitgelegd in de stukken. Natuurlijk is hij straks in het besloten gedeelte ook wel nieuwsgierig naar een aantal cijfermatige zaken. Dit soort projecten moeten gewoon door gaan, zo simpel is het ook. Men kan nu niet de stekker eruit trekken. Soms zit het mee en soms zit het tegen en dit is een typisch geval van dat het tegen zit. Hij is straks nieuwsgierig naar de beantwoording en mogelijk heeft hij in het besloten gedeelte nog wat inhoudelijke cijfermatige vragen heeft. Dank u wel.

De heer Hoppenbrouwer begint met 3 positieve dingen. Het is eindelijk een langverwacht sluitstuk van de noodzakelijke vervangende nieuwbouw van de Prins Willem Alexander en de Kwakel. Het speelt al vanaf 2013 voor de raad m.b.t. besluitvorming, dus voor de schoolbesturen zou het weleens 2010 of 2011 kunnen zijn. Het moet een keer klaar. Het geeft invulling aan de wettelijke zorgplicht voor voldoende en adequate onderwijshuisvesting. Dat is iets wat het schoolbestuur, de ouders en vooral de leerlingen verschuldigd is, dat er na zo'n lange tijd nu iets gaat gebeuren. Zijn derde waardering gaat uit naar het feit, dat ook de betrokken partijen eigen initiatief hebben genomen om op zoek te gaan naar kostenreductie. Dat heeft uiteindelijk een miljoen opgeleverd, als hij het stuk goed begrepen heeft, even los van de € 8ton waar de heer Hoek het over had. Maar ook het initiatief m.b.t. het second opinion van : zijn echt de goede dingen gedaan? Dat geeft aan L3B het idee, dat het zorgvuldig is en goed gelopen en dat in relatie tot het feit, en dat weet iedereen in dit huis, dat L3B over onderwijsuitgaven buitengewoon kritisch is. Dit is meteen zijn bruggetje. Voor welke prijs vindt L3B dit dan acceptabel? Het college heeft een mooie drieluik gemaakt. Het gaat over de bouwkosten, energieneutraal bouwen en de sloopkosten. Die sloopkosten, eens met de heer Hoek, dat is een gewoon een feit als het vervangende nieuwbouw betreft, dus daar gaat hij het verder niet meer over hebben. Maar over de bouwkosten uiteraard wel. Hij zal vast niet de enige zijn in dit huis, die bij de eerste lezing door de oogharen heen op een zondagmiddag als het een beetje druilerig is, die enigszins wit weg trok over de toch exorbitante onaangekondigde budgetoverschrijding. Maar na enig deskresearch, op diezelfde bank in zijn erkertje, kreeg hij toch wel wat kleur op zijn wangen, omdat hij toch de conclusie trok, dat de raad indirect rekening had kunnen houden met een overschrijding. De heer Pat El heeft het ook al aangegeven, in 2017 zijn er signalen ontvangen dat de VNG op zoek ging naar de landelijke signalen op de bouwmarkt. In 2018 adviseerde zij inderdaad die 40% aan de schoolbesturen. En dat heeft het college ook overgenomen in de kaderbrief, waarbij een eerste winstwaarschuwing, overigens zonder bedragen, werd afgegeven. Overigens, daar stond de Kwakel wel met naam en toenaam. Maar hij dacht, dat het uiteindelijk wel een beetje zou meevallen, want in de gemeentebegroting op blz.27 wordt er helemaal niets meer over het geld geroepen. Dat was oktober, november. Dus toen dacht hij dat het tij gekeerd was. Maar helaas, 5 maanden later wordt toch de overschrijding aangekondigd. In het verlengde van wat de VVD net vroeg vraagt hij aan de wethouder waarom er toch geen aanleiding is geweest om de commissie hier eerder over te informeren? Want hij hoeft zijn vrouw ook niet te vertellen, dat hij meer uitgaven heeft gedaan. Een technische vraag nog, maar dat doet hij in het besloten deel: is de VNG gelijk aan de rijksbijdrage, maar dat komt daar dan beter uit de verf. De voorzitter merkt op: over overschrijdingen gesproken. Nadert hij al het einde van zijn betoog? De heer Hoppenbrouwer denkt dat dit niet waar kan zijn. Dan slaat hij wat over. Precedentwerking komt straks. Dan wil hij het nog even over de energieneutraliteit

hebben, want daar is hij wel wat kritischer in. L3B vindt dat het college wel erg hard van stapel loopt. Immers, er is nog geen raadsbesluit genomen, dat staat wel in het stuk, maar er is geen raadsbesluit genomen, dat scholen energieneutraal gebouwd gaan worden. Het college verwijst naar een motie, maar die motie heeft een volstrekt andere lading. Die motie was van GL. Er is alleen gevraagd of het mogelijk is om bij de aanbestedingen het energieneutrale deel als eis of als wens op te nemen. De wethouder zou dat onderzoeken. Vraag aan de wethouder: wat heeft dat onderzoek uiteindelijk opgeleverd? Verder is in het verlengde hiervan besloten om te onderzoeken hoe de bestaande schoolgebouwen ook hun eigen energie kunnen opwekken. Daar zouden scenario's voor komen in het integraal huisvestingsplan. Het plan, zoals het er nu ligt, loopt daarop vooruit. L3B vraagt zich af of dat gepast is. De heer Jonker heeft een korte, verhelderende vraag, om de politieke positionering te duiden. Ziet L3B niet zoveel in energieneutraal bouwen van scholen? Begrijpt hij dat goed? De heer Hoppenbrouwer zegt dat hij het niet goed begrijpt. Het gaat hem erom, dat het college nu een aanname doet, dat er een besluit over genomen is. Hij zegt dat er geen besluit genomen is. Bij het IHP komt het erop terug en nu wordt er een voorschot genomen. Dat is iemands goed recht, maar dan moet het wel netjes gecommuniceerd worden. Hij sluit af, want de voorzitter geeft hem niet meer tijd. Nee, hij past.

De heer Markus zegt dat de heer Hoppenbrouwer het al aanhaalde. Het is al een zeer lange discussie en het zou goed als de discussie rond de nieuwbouw beslecht kan worden, zodat er ook rust komt voor de schoolbesturen, ouders en kinderen. Dat vond men langer geleden ook al en nu ligt dit voorstel voor met inderdaad een forse overschrijding. De eerste reactie in zijn fractie was: is er een keus? Het antwoord was snel gemaakt, dat was: nee. Dat voelt ergens toch niet helemaal lekker, als je voelt dat je als raadslid toch niet helemaal een keuze hebt. Het staat buiten kijf, dat men die nieuwbouw wil plegen, dat men dat wil doorvoeren en dat dat ook snel moet gebeuren. De onderbouwing van de extra meerkosten, wat volgens hem een dubbeling is, maar het zijn ook forse meerkosten, dus dat mogen extra meerkosten genoemd worden, in die zin. Het is volgens hem voldoende en goed onderbouwd. Ondanks dat blijft toch een beetje het gevoel kleven of men echt met de rug tegen de muur staat. Had het proces hiernaartoe niet anders kunnen verlopen? De raad, en het college ook, moet het zich zeker aantrekken. Hoe kan in dit soort processen, wat al eerder aan te zien komen is, met zulke kostenoverschrijdingen, niet wat meer en beter samen met elkaar opgetrokken worden? Zodat men elkaar in het proces niet verder zal verrassen. Nogmaals, er is vaker gezegd, dat er overschrijdingen waren, maar niet in deze mate. Hij denkt dat het college er alles aan gedaan heeft om alles goed te onderbouwen en om te zoeken naar besparingen, dat is allemaal prima gedaan. Er is ook een second opinion uitgevoerd, dus in die zin heeft hij er alle vertrouwen in, dat wat er nu ligt goed is. Dit is voor nu voldoende, de rest komt in de beslotenheid. Dank u wel.

Mevrouw Van Reenen zegt dat GL de noodzaak erkent dat vervangende nieuwbouw voor de Prins Willem Alexanderschool en de Kwakel noodzakelijk is en dat er zo spoedig mogelijk begonnen moet worden met de bouw van het nieuwe kindcentrum. Toch speelt er voor haar en haar fractie een discrepantie tussen gevoel en verstand. Ook GL had het idee geen keus te hebben en met de rug tegen de muur te staan, maar dat deze scholen ruimte tekort hebben en de gebouwen kwalitatief niet in goede staat zijn, heeft ze in levende lijve mogen ervaren. Bij de begeleiding van kinderen met dyslexie werd ze bij één de twee scholen met een leerling aan een tafeltje in het magazijn tussen de verfpotten gezet en tussen het knutselpapier, omdat er echt geen andere ruimte was. Het kwam ook regelmatig voor als er een flinke regenbui had plaats gevonden, dat de emmers in de gangen stonden om de druppels op te vangen. Dat er een noodzaak is voor een nieuw kindcentrum, daar mag men het met elkaar wel over eens zijn. GL vindt het stuk goed onderbouwd en met legitieme redenen. Toch, het aanvullende gevraagde krediet is zodanig groot en afwijkend van het oorspronkelijk gevraagde krediet, het bedrag uit 2013, dat deze niet zomaar meteen afgetikt kan worden. De heer Hoppenbrouwer zei het ook, als ze privé een bijzonder groot bedrag zou moeten uitgeven, dan zou ze er ook eerst even een nachtje over willen slapen en wellicht de voors en tegens willen overwegen. Zeker als het onverwacht is. GL heeft de volgende vragen. In het besluit wordt beschreven dat het plan nu rond is en dat het college verwacht dat de kosten voor het project nauwkeurig in beeld zijn. Hiervoor is een second opinion gevraagd. Maar tegelijkertijd wordt aan het eind van het raadsvoorstel de kanttekening gemaakt, dat niet met alle zekerheid gesteld kan worden dat de werkelijke bouwkosten in het krediet zullen passen. GL vraagt zich dan af: waar ligt de drempel? Mocht het alsnog niet uitkomen, komt het dan weer terug? Wordt er dan weer een aanvullend krediet gevraagd? Of zit er een grensbedrag op? Welke stappen onderneemt het college bij de aanbestedingsprocedure om het project binnen de gestelde kaders van het aanvullend krediet te voldoen? Welke voorwaarden worden gesteld aan mogelijke opdrachtgevers om de financiële kaders te handhaven? In het besluit wordt beschreven dat alle mogelijke bezuinigingen reeds zijn doorgevoerd in het plan. Deze bezuinigingen zijn niet concreet omschreven. Kan de wethouder hier een nadere toelichting op geven? Heeft de wethouder alle mogelijkheden van subsidies mee genomen en eventuele andere alternatieve financieringsvormen in kaart gebracht? Hier moet zij het bij houden. Dank u wel.

De heer Xhemaili merkt op, dat er al het nodige is gezegd door de andere fracties. De PvdA heeft het stuk besproken in de fractie en was enorm verrast door de hoge extra kosten, die er bij komen kijken. Hij begrijpt ook, dat het eerder in de kadernota is benoemd en dat de kosten hoger zouden zijn. De PvdA vraagt zich af of de wethouder dit ook heeft kunnen incalculeren. Of was het echt niet te doen? Dat was de eerste vraag. De tweede vraag is: was de wethouder bekend met de Europese richtlijn EPPT, die de gebouwen energieneutraal moet maken vanaf 2019/2020? Kon de wethouder op voorhand daar al niet een klein beetje rekening mee houden, zodat het bedrag op een dusdanige manier uitgespreid kan worden, zodat het nu minder hoog zou vallen? Dit was het voor nu.

Beantwoording college

Wethouder Van Tatenhove legt uit, dat de wethouder van onderwijs in eerste instantie zal antwoorden, maar het zou kunnen, dat de wethouder vastgoed nog iets wil aanvullen. Dat is ook de reden waarom wethouder Fortuyn hier zit. Zoals iedereen weet, is het vastgoed in de portefeuille van wethouder Fortuyn terecht gekomen. De commissie geeft aan, dat het al een heel lang proces is. Het loopt al heel lang, dat men bezig is over de vervanging van de twee scholen in Rodenrijs. Het loopt volgens haar vanaf 2011. Wat mevrouw Van Reenen schetst over de situatie, kan de wethouder zich ook herinneren van toen zij er een jaartje als moeder kwam. Toen dacht ze ook al: hoe lang moeten deze gebouwen hier nog staan? Dus dat er iets moet gebeuren, staat voor iedereen wel buiten kijf. Dat proeft ze ook hier in de vergadering. Dat het proces wat opgehouden is, heeft de commissie ook terug gehaald, dat had waarschijnlijk te maken met de situatie, waar men toen in zat. Dat de prijzen heel anders zijn, heeft met diezelfde economische situatie te maken. In 2013 zag de wereld er heel anders uit dan in 2019. En dat zal in 2020 ook nog zo zijn. Dat men met andere bouwkosten te maken heeft, is voor een deel ook daaraan te wijten. Een aantal commissieleden geeft aan, dat de VNG er een behoorlijk percentage bij heeft gedaan. Heeft de gemeente hier zelf om gevraagd? Niet specifiek als Lansingerland. De gemeente heeft in meerdere VNG commissies wel haar stem laten horen, dat in ieder geval voor het westelijk deel van het land de normbedragen, zoals die werden geadviseerd, voor deze gemeente in elk geval niet toereikend was. Ook dat is in een crisisperiode anders dan wanneer de economische recessie weer voorbij is. De heer Pat El merkt op, dat de bouwkosten voor nieuwbouw rond de 20% gestegen zijn, 15% gestegen. De normkosten van de VNG waren 40% te laag, gaven ze zelf aan. Dus die kloppen niet met elkaar. Welk antwoord kreeg de wethouder, toen ze dat daar besprak met een aantal gemeenten van de VNG? Wethouder Van Tatenhove heeft werkelijk geen idee, want ze zit niet bij die bespreking. Ze zit ook niet in die commissie. Ze heeft zich ook niet verdiept in die vraag en ze denkt ook niet dat het heel veel nut heeft voor dit dossier. Ze denkt wel dat het goed is, dat de gemeenten, die verenigd zijn in de VNG en waar die commissies zijn, dat ze wel met die signalen moeten blijven aankloppen bij het rijk. Men kan in theorie wel iets vinden, maar als het in de praktijk heel anders is, dan wil men daar wel graag gehoor op vinden. Dat geldt voor veel meer portefeuilles, kan ze wel vertellen. Ze zit in een ander dossier ook te soebatten over extra geld wat er nodig is. Het is goed dat de VNG er is, maar wat dat betreft moet de VNG luisteren naar gemeenten en rekening houden met de verschillen die er misschien wel zijn in het land. Ze kan het zich voorstellen, dat het in Zeeuws Vlaanderen, waar de wethouder vandaan komt oorspronkelijk, of oost Groningen, heel anders is dan in het westen, waar huizen gebouwd moeten worden. Maar voor de gezinnen die hier komen wonen, moeten ook onderwijsvoorzieningen zijn, en er zijn misschien wel meer jongeren in zorgtrajecten. Dat telt misschien wel op voor het westen en dat is anders dan in het oosten of zuiden van het land. Men zal het met die normen moeten doen, als er gerekend wordt. Aan de andere kant is het heel goed om ook af en toe de peilstok erin te doen: wat verwacht men nou in de realiteit? De heer Hoppenbrouwer was eigenlijk benieuwd of de wethouder nog voornemens is om tijdens het VNG congres van 4 en 5 juni nog een amendement of een motie in te dienen om juist de problemen, wat de heer Pat El aandraagt, om dat vanuit Lansingerland nog eens extra te benadrukken. Wethouder Van Tatenhove heeft daar nog niet over nagedacht, maar ze zou dat best wel eens aan de orde kunnen stellen bij collega's in de regio, of het zin heeft om dat te doen. Men moet dan wel zeker weten, dat er draagvlak is, anders heeft het niet veel zin om zo'n motie in te dienen. Maar het is een goed punt om eens bij collega's in de regio te toetsen wat zij vinden van de 40% die nu genoemd is. Daarnaast blijft het zo, dat men in normbedragen niet kan bouwen. Als er een ontwerp is, laat men daar heel graag een berekening op los van: wat gaat het dan werkelijk kosten? Dat is nu gebeurd op het moment dat het ontwerp klaar was. Zoals het er nu ligt, wil men het graag laten bouwen. Hier is overeenstemming over met de scholen. Er is in geschrapt wat er geschrapt kon worden. Dan komt er een bedrag uit en daar is een second opinion op gedaan. Pas daarna wilde men het voorleggen aan de raad. Met als gevolg, dat dit er nu ligt, zoals het ontwerp er nu is, zo wordt het berekend als het krediet beschikbaar wordt gesteld. De procedures zijn doorlopen en men wil het ook daadwerkelijk op deze manier gaan bouwen. Dat is de reden dat het er nu ligt. De heer Hoppenbrouwer was nog even nieuwsgierig. De wethouder heeft het over het ontwerp, dat was leidend voor de kostenberekening. Daar kan hij zich iets bij voorstellen. Is het nou een zodanig extreem ontwerp, waardoor dat ook leidt tot kosten? Er kan een standaard schoolgebouw neergezet worden. Of wordt er hier met driehoeken en

zeshoeken gewerkt. Hier is ook een gemeentehuis, waarvan men kan denken: had het niet iets anders gekund? Hoe zit dat ontwerp in elkaar? Kan de wethouder daar iets over zeggen? Wethouder Van Tatenhove zou bijna zeggen: was het maar zo'n feest, dat er gouden kranen in zaten, want dan zouden ze ook vervangen kunnen worden door een goedkoper exemplaar, maar dat is niet zo. Een vergelijking met het gemeentehuis is wel mooi. Het is nu minder, maar toen zij in het begin wethouder was, kreeg ze daar ook weleens opmerkingen over. Toen zei ze altijd: maar het is wel met hele goedkope materialen gebouwd, want glas en beton zijn echt niet de duurste materialen. Ook met relatief goedkope materialen kan dus wel iets heel moois gerealiseerd worden. Het moet wel iets zijn wat vooral voldoet aan de eisen van het huidige onderwijs. Het moet tenslotte ook weer 40 jaar mee. Dus het moet voldoen aan de eisen die worden gesteld. Maar het moet bij voorkeur ook voldoen aan de eisen, die vanaf 1 januari 2020 gelden als het gaat om duurzaamheid. Dan hoeft men niet perse het braafste jongetje van de klas te zijn, maar er wordt wel in 2019 een plan gemaakt, wat niet in 2020 al gedateerd is, omdat dingen niet gedaan worden. Dan gaat het om de criteria van bijna energieneutrale gebouwen. De heer Hoppenbrouwer vindt dit een heel mooi antwoord. Het gaat hem erom, dat het ontwerp niet zodanig is ingericht, dat er een hele zuil omhoog is, zoals hier. Want dat maakt het extra sexy, bij wijze van spreken. Als de wethouder zegt dat dat er niet in zit en dat het toch wel redelijk standaard is en dat het aansluit bij het schoolconcept, want hij neemt aan, dat dat ook belangrijk is, dan heeft hij er vrede mee. Maar hij wil straks niet, dat als hij er ooit met zijn fietsje langs komt, dat hij denkt: wat staat hier voor een paleis? Het zal wel een paleis worden, maar de wethouder snapt wel wat hij bedoelt. Wethouder Van Tatenhove hoopt, dat hij er trots op zal zijn als het er staat. Het is een sober en doelmatig gebouw. Er zitten geen luxe en loze vierkante meters in. De vierkante meters die nodig zijn voor het gebruik als school en voor de BSO voor het gebruik van de opvang. Die zijn echt sober en doelmatig berekend. Er kan wat dat betreft niet zoveel meer in geschrapt worden. Het is echt kritisch bekeken van wat er nodig is, wat er moet en hoe er een mooi, eigentijds en toekomstbestendig gebouw van gemaakt kan worden. Daar hoort een prijskaartje bij wat door een tweede bureau is berekend. Mooier kan ze het niet maken qua prijs, helaas. Dan heeft ze de grootste vragen wel beantwoord. De heer Markus hoort de wethouder aangeven, dat het proces wat doorlopen is niet anders kon, omdat men bezig was met die berekeningen. Het college ziet eerder dan de raad aankomen, dat men met zo'n forse overschrijding te maken heeft. Is het dan niet zinvoller om de commissie er wat meer in mee te nemen? Zodat de schok wat in gemasseerd is. Wethouder Van Tatenhove denkt dat achteraf gezegd kan worden, dat na de winstwaarschuwing in de kadernota en de normkostenverhoging, dat het wijs was geweest om te zeggen dat er een second opinion aangevraagd zou worden. Dat is ongeveer een half jaar geleden, dat het vermoeden kwam dat het wel wat hoger zou zijn. De second opinion werd aangevraagd om die check erop te doen. Dat is wel een leerpunt, denkt de wethouder, om de commissie wat strakker aangehaakt te houden. Die toezegging wil de wethouder wel doen.

De voorzitter geeft het woord aan de wethouder van infrastructurele werken en maatschappelijk vastgoed, wethouder Fortuyn. Een flinke visitekaart.

Wethouder Fortuyn heeft nog 2 technische vragen. Eén over de ruimtevrije grond, gesteld door het CDA. De grond is gewoon in eigendom en blijft ook in eigendom van de school. Er komt ook hekwerk omheen, in het kader van veiligheid wordt de omgeving afgeschermd. De grond blijft dus in eigendom. Er is wel een stukje gereserveerd om er een fietspad te creëren en een stuk groen, tussen de Chrysantenlaan en die andere laan, om een doorsteek te maken op dat gebied, zodat er niet één blok is, wat nu min of meer wel is. Er komt meer ruimtelijke inpassing. Het schoolbestuur is hier aanwezig, hartelijk welkom. Met hen zal gesproken worden over de vraag of het schoolplein wat groen gemaakt kan worden. Dat is ook voortschrijdend inzicht. De tweede vraag betreft het tijdpad, een vraag van de heer Bergwerff. Kan het vertraagd worden? Ja, als er zienswijzen komen op het bestemmingsplan, als de buurt er op gaat ageren. Er is weliswaar goed contact met de buurt. Omdat ook diezelfde bloemenbuurt volledig op de schop gaat, is de gemeente al bezig in die buitenruimte, en om in gesprek te raken om daar goede parkeervoorzieningen te organiseren, Park & Ride te maken. Om het hele gebied aan te pakken ook wat riolering betreft en de buitenruimte. Er wordt nu al gezamenlijk opgetrokken over het proces. De gemeente is al met burgerparticipatie bezig, waar de scholen ook bij betrokken zijn. Het kan vertragen, ja, er hoeft er maar één te zijn, die naar de Raad van State gaat en het is zomaar één of twee jaar verder. Dat waren elementen die bleven hangen. Wat de heer Hoppenbrouwer is een essentieel ding blijven hangen. Dat is energieneutraliteit. Welke wethouder gaat dat beantwoorden? Hij heeft toch een redelijk stellige uitspraak gedaan en het verbaast hem dat geen van de collegeleden antwoord heeft gegeven. Wethouder Fortuyn kan hier wel op reageren. In 2017 is er een raadsbesluit genomen rondom de Prins Willem Alexander. Hij zou eigenlijk graag de term kindcentrum willen vergeten, want dat roept heel veel verwarring op, want een kindcentrum is een heel ander concept, een proeftuinenconcept, terwijl het hier over een scholengemeenschap gaat met een buitenschoolse opvang. Laat men daar helder in zijn, ter voorkoming van het misverstand. Als de omgevingsvergunning voor 1 januari 2020 rond is, dan hoeft BENG niet gebouwd te worden. Maar er zitten twee dingen onder. In 2017 is er een motie

van gas los aangenomen. Dus de wethouder moet van gas af. M2017-039, een motie, die unaniem is aangenomen in deze raad. Vervolgens is er in 2018 een raadsbesluit genomen rond de PWA school, waarin het startbedrag voor het onderzoek et cetera vrij gegeven is. Dat is verhoogd. Dat was € 385.000. In punt 4 is opgenomen om in het proces ook duurzaamheidsmaatregelen mee te nemen. Als er straks over financiën gesproken wordt, dan is te zien, dat de BENG kosten apart vermeld zijn. Er zijn twee moties: van gas los en een raadsbesluit om in het proces duurzaamheid mee te nemen. Als de omgevingsvergunning voor 1 januari 2020 rond is, dan is de gemeente wettelijk niet gehouden om hem BENG in te richten. Het advies van de wethouder is, penny wise pound foolish, maar het gaat over de inhoud straks verder. Dat is even zijn beantwoording. Dit geeft de heer Hoppenbrouwer nog geen antwoord op de vraag die hij gesteld heeft. Hij zoekt even op of het klopt wat de wethouder zegt, van gas los, maar dat zal vast. Hij wil voorkomen dat de motie straks als afgedaan wordt beschouwd, want er is aan de raad op verzoek van GL en de meerderheid van de raad, het CDA en L3B waren tegen, een onderzoek opgenomen. Wordt dat nu als een eis of een wens opgenomen? Heeft dat onderzoek nou wel of niet plaats gevonden? Of is het nu door de wetgeving ingehaald? Dan blijven zijn andere 2 vragen ook nog staan, maar die komen dan bij het integraal huisvestingsplan, neemt hij aan. Dat bestaande scholen energie kunnen opwekken en welke scenario's daar voor handen zijn. Wethouder Fortuyn zegt dat dat daar onderdeel van wordt. Het eerste deel van de vraag zou hij niet weten, welke status dat nu heeft. Hij heeft wel de indruk dat het in het beleid mee genomen wordt, maar de vrijheid om hier nog in te kiezen, ligt nu hier voor. Maar inderdaad moet even de motie boven water gehaald worden, hoe dat nu geborgd is. Het college werkt steeds meer integraal, maar er is ook de afdeling, die zich bezig houdt met duurzaamheid. Het gaat hier om een bouwproces wat al heel lang loopt en wat nu ingevuld wordt. En er wordt opgewerkt naar het integraal huisvestingsplan. Het komt uiteindelijk allemaal bij elkaar, maar het is goed om het weer even scherp te hebben met elkaar, want die motie uit 2017 van gas los of het raadsbesluit staan niet bij iedereen even scherp op het netvlies. Maar het is goed om het even scherp te hebben met elkaar, ook richting het IHP. De heer Pat El wil toch even terug komen op de motie van gas los. De VVD heeft daar tegen gestemd, even voor de duidelijkheid.

Tweede termijn

De heer Jonker maakt graag gebruik van de tweede termijn om nog even de discussie net wat te becommentariëren. Het was een heen en weer tussen de wethouder en L3B over energieneutraal bouwen en dat dat misschien niet gedaan moet worden. De raad heeft ook een verantwoordelijkheid, namelijk dat er vooruit gekeken wordt en dat er rekening gehouden wordt met ontwikkelingen, die op de gemeente af komen. Iedereen mag elke politieke mening hebben over klimaatbeleid. Maar als men de theebladeren leest, is het duidelijk hoe het gaat lopen, namelijk dat men in de toekomst gehouden wordt aan bepaalde normen, bepaalde eisen, ten aanzien van bouwen, die op hoofdlijnen vrij helder zijn. Het zou financieel heel onverstandig zijn om aan de onderkant te gaan zitten van de normen op dat vlak, maar om toekomstvast en duurzaam te bouwen. Daar moet de gemeente aan meewerken, nog even los van de politieke mening of kleur t.a.v. het klimaatbeleid als zodanig. Daar wilde hij het bij laten.

De heer Pat El begint bij het klimaatbeleid. De VVD ondersteunt het verhaal van L3B en wil er ook naar kijken. Het wil niet zeggen dat als er niet volgens de nieuwe normen gebouwd wordt, dat er dan een energieverspillend gebouw neergezet wordt. De heer Jonker vraagt of hij dan niet denkt op hogere kosten uit te komen, omdat het gebouw in een andere categorie valt of dat het gewoon meer geld gaat kosten voor de gemeente. Ziet hij die risico's dan niet? De heer Pat El zegt dat de VVD er nog eens naar gaat kijken. Dat wil niet zeggen, dat daarmee al een besluit genomen is. Dat is precies wat de heer Hoppenbrouwer zei. De VVD wil kijken welke keuzes erin gemaakt moeten worden en welke keuzes de VVD wil maken. Dat is het enige wat de VVD nu zegt. Het tweede punt. De VVD bedankt beide wethouders voor hun antwoord. Wethouder Van Tatenhove gaf aan, dat terugkijkend het misschien anders gedaan had moeten worden. De VVD is blij, dat ze dat aangeeft. Hij zit er wel een beetje mee, hoe dat dan een volgende keer anders gedaan moet worden. Er blijft altijd een beetje een grijs gebied, bepaalde normkosten gaan omhoog, dus te zien is dat een aantal projecten duurder gaan worden. Wat is eigenlijk de grens, waarvan de raad vindt dat als het over die grens heen gaat, dat de raad dan geïnformeerd gaat worden? Daar moet iedereen met elkaar toch eens even over nadenken. Zelf had hij in dit dossier zeker eerder geïnformeerd willen worden, dus nogmaals: blij met die toezegging. Zelf zit hij even hardop te denken: de raad moet dan toch duidelijke kaders gaan stellen. De heer Markus merkt met het gevaar, dat het vreselijk afdwaalt van het onderwerp, waarvoor excuses alvast, op dat de raad alstublieft geen kaders vast moet stellen. Het heeft gewoon te maken met gevoel. Als het college het gevoel heeft, dat er een discussie over gaat ontstaan in de commissie, moet er het gevoel zijn om het eerder te delen. Ga het alstublieft niet in kaders vatten, want let maar op, het eerstvolgende raadsbesluit past niet in het kader en dan gaat het niet. Is de VVD het met hem eens: geen kaders, luisteren naar het politieke gevoel. Het punt wat de heer Pat El heeft: als het omgedraaid wordt, dan zou gezegd kunnen worden, dat wethouders dan niet hebben geluisterd naar hun politieke gevoel en

daarom informatie niet gedeeld hebben. Hij weet zeker, dat ze weldegelijk hun politieke gevoel hebben gevolgd, maar dat de grens van wat de raad wil zien, op welk moment de raad geïnformeerd wil worden, een ander punt is dan de richting en het politieke gevoel van het college. Niet alles kan in regeltjes geformuleerd worden, maar er zal toch wel ergens iets van een bedrag genoemd moeten worden m.b.t. een overschrijding. Misschien een discussie voor een andere tijd, als hij de reactie ziet.

De heer Hoek denkt dat men hierin moet durven investeren. In den lande zijn er misschien wel modellen voor, hoe dat achteraf geregeld moet worden. Hij kent ze wel, misschien moet men die van toepassing laten zijn. Als er nu maatschappelijk geld geïnvesteerd gaat worden, moet dat op een verantwoorde manier gedaan worden. Absoluut. Ook eens met de woorden van de heer Markus, die zegt dat hier een lering uit getrokken moet worden. Als de raad 5 maanden geleden deze winstwaarschuwing had gehad, dan weet hij zeker, dat de begrotingsbehandeling ook anders zou verlopen. Om aan te geven: wees er wel heel erg alert op. Dus: snel winstwaarschuwingen. Nogmaals: het kan altijd gebeuren, er zit geen oordeel in van zijn kant. Er zit wel een oordeel in als winstwaarschuwingen te laat komen, want dan kan de raad er niet mee aan de slag. Hij sluit zich wat dat betreft aan bij de woorden van de heer Markus: op tijd winstwaarschuwingen, want dan krijgt men op andere onderdelen ook een andere politieke discussie. Dank u wel.

De heer Hoppenbrouwer is heel kort, voordat de commissie het besloten deel in gaat. Hij bedankt de wethouder, dat ze wil verkennen of haar collega's brood zien en energie willen stoppen in een mogelijke motie bij het VNG congres. Daar bedankt hij haar voor. Leerpunt, ja. Hij deelt de mening van de heer Hoek, dat als men had geweten wat de kapitaalslasten zouden zijn, dan had dat invloed gehad op de keuzes die nu in de begroting zijn gemaakt. Het is dus meer dan een leerpunt. Hij neemt het college serieus, dat zij zich ook achter de oren hebben gekrabbeld, dat het toch wel anders had gemoeten. Daar heeft hij alle vertrouwen in. Als laatste heeft hij niet willen zeggen, ter geruststelling voor de heer Jonker, dat L3B perse niet energieneutraal wil bouwen. Het gaat hem erom, dat de aanname in het raadsvoorstel, dat de raad een besluit heeft genomen om energieneutrale scholen te bouwen, dat dat niet klopt. Of in ieder geval deels niet klopt. Het is meer principieel, dan dat hij zegt: dat gaan we niet. Eens met de heer Hoek, want het is natuurlijk een beetje jezelf voor de gek houden als het niet energieneutraal gebouwd wordt. Dat lijkt hem niet gewenst, want elk huis wat nu gebouwd wordt, heeft elementen in zich waarbij gedacht wordt aan de aardbol. Dus dank daar voor. Als laatste geeft hij aan de wethouder mee, GL gaf het nog even terecht aan, over dat laatste zinnetje: dat er geen bezuinigingen meer mogelijk zijn. Of iets met dergelijke woorden. L3B vindt echt, en dat niemand in dit huis verrassen, dat er echt geen sprake meer mag zijn van een aanvullend budget. Hoe men het went of keert, het college stelt een grens dat er niet bezuinigd kan worden, dan moet de raad ook kaderstellend kunnen zeggen dat dit dan ook wel het bedrag is waar het voor gedaan moet worden. Dank u wel.

De heer Xhemaili heeft toch nog een vraag aan de wethouder. Hij werd getriggerd door zijn betoog, dat als er voor 2020 een contract afgesloten wordt, er niet energieneutraal gebouwd hoeft te worden. Hoe komen die kosten dan zo hoog voor het energieneutraal bouwen? Waar komen die vandaan? Had daar geen rekening mee gehouden kunnen worden?

Mevrouw Van Reenen wil toevoegen, dat ze het punt wat de heer Hoppenbrouwer naar voren had gebracht, zelf nog had willen benadrukken. Dus bij deze.

Wethouder Fortuyn kan er wat dieper op ingaan, als er straks in de besloten vergadering over gesproken wordt. Er is een bouwbesluit. Een bouwbesluit is een basisromp waar wettelijk aan voldaan moet worden. Punt. Als er BENG gedaan gaat worden, dat is Bijna Energie Neutraal, dan wordt gekeken naar de wijze van verwarmen, LED verlichting, frisse scholen en uiteindelijk zonnepanelen. Dat is de opbouw van het pakket BENG, maar de zonnepanelen zitten in ENG. Het is een opgebouwde trap van mogelijkheden. Rijksgebouwen, overheidsgebouwen, moeten het al vanaf 2019 zijn. Alleen, openbare gebouwen en woningen, en toevallig is een school een openbaar gebouw en geen rijksgebouw, vallen daar niet onder. Dat is pas 1 januari 2020. Dus als de omgevingsvergunning klaar is voor 2020, dan kan een aantal energiebezuinigingsmaatregelen achterwege gelaten worden en dan kan gewoon binnen de wet gebouwd worden. Het is aan de raad om te zeggen of dat slim is. Helder zo? Voor de heer Xhemaili is het helder.

De voorzitter constateert, dat het voorstel verder besproken wordt in een besloten vergadering.

7a. Actualiteiten uit het college
Geen opmerkingen.

7b. Actualiteiten uit de commissie
Geen opmerkingen.

7c. Verbonden partijen
Geen opmerkingen.

8. Rondvraag en sluiting
De voorzitter sluit deze openbare vergadering om 21.05 uur. Om 21.10 uur start de besloten vergadering. Hij nodigt iedereen, die niet tot de commissie of tot het ambtelijk apparaat behoort, uit om te gaan genieten van de avond buiten deze zaal. Fijne avond.

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.

LEEFBAAR 3B
Wouter Hoppenbrouwer

01. Aanleiding

Tijdens de beeldvormingsavond van 10 april j.l. zijn wij geïnformeerd over het “Onderzoek Haalbaarheid Cultuurhuis “ Blok B”.
Ter afsluiting werd de mededeling gedaan dat het huidige (incomplete) voorstel ter besluitvorming in juni aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.
Met de ingezette koers van de “Kracht van de raad” heeft Leefbaar 3B behoefte aan een discussie in de raad wat wij als gemeenteraad nodig hebben om een goed besluit te kunnen nemen. Mogelijk leidt deze discussie tot aanscherping van onze kaderstelling

02 Input voor nadere Kaderstelling

Leefbaar 3B is van mening, dat er een integrale afweging inzake Cultuur dient plaats te vinden. Alvorens een besluit te nemen heeft L3B behoefte aan een onderbouwd cultuurbudget die gepaard gaan met huidige beleid en de beleidsintensivering w.o. cultuurinvestering: Cultuur in de Openbare Ruimte, Cultuureiland e.d.

Op pagina 6 van de gepresenteerde sheets en de reactie van de kwartiermaker werd logisch verondersteld dat de exploitatie in beginsel met publieke middelen worden afgedekt.
In onze kaderstelling anno 2017 hebben wij als gemeenteraad daar niets over meegegeven.
Vraag aan de collega fracties: willen wij dat en zo ja wat vinden wij acceptabel en voor hoe lang. Een jaarlijkse bijdrage van 1 mio gedurende 5 jaar ? (willekeurige aanname);

In navolging op de opmerkingen van WIJ Lansingerland is het voor Leefbaar 3B de vraag of een filmhuis hu het juiste antwoord is op de behoefte van de jeugd (14-20-jarigen).
Om hier antwoord op te krijgen, wil ook Leefbaar 3B dat bij de doelgroep jeugd 14-20 jarigen zelf onderzocht wordt wat hun behoefte aan cultuur in een Cultuurhuis is.
Zijn de collega fracties van mening dat hier behoefte aan is? En wat vindt u dat verder als kaderstelling meegegeven moet worden aan het College?

In aansluiting op vragen van CDA delen wij de mening, dat er met alle lokale partijen moet worden gesproken over de impact van een Cultuurhuis in Berkel. Denk hierbij aan Rehoboth, bestaande cultuurhuizen, huis van de samenleving e.d.
Delen de collega raadsleden onze mening dat dit helder in kaart moet zijn gebracht. Dat besluitvorming in juni te snel komt en dat de planning aangepast moet worden.

03 Geen gras voor alle voeten

Graag nodig ik mijn raadcollega’s uit om desgewenst kader stellende issues aan te vullen en te reageren op de 4 bovengenoemde onderwerpen.
Ook nodig ik het college uit om een reactie te geven.

Wouter Hopenbrouwer
Raadslid leefbaar 3B